

Tsamba lakuyamba la Paulo kuna Timoti

¹ Ndine, Paulo, mtumiki wa Krixtu Jezu wakutumidwa na Mulungu, mpulumusi wathu na Krixtu Jezu, cidikhiro cathu.

² Ndiri kunembera iwe Timoti, mwana wangu caiye mucikhulupiriro.

Mulungu Baba na Krixtu Jezu Mbuya wathu akukomere m'tima, akucitire ntsisi ndipo kukupase mtendere.

Wacenjere na bzakupfundzisa bzakuphonyeka

³ Pomwe ndikhaguduka kuyenda kuMasedonya, ndidakukumbira kuti ukhale kuEfezo, ukauze wanthu winango kuti aleke kupfundzisa bzakuphonyeka ⁴ nee kumbandoikha m'tima pabzindzano bzakutaisa aiyai pakufufudza bzakusaya kumla bza dongosolo la madzina ya makolo. Bzimwebzire zimbanyosa phokhoso kuposa kumanga basa la Mulungu mwa cikhulupiriro.

⁵ Tsono cakulinga cakukuuza bzimwebzi ncakuti pakhale lufoi lakucokera mum'tima wakucena na lakusaya manyazi, na la cikhulupiriro cacadidi. ⁶ Wanthu winango adapambuka pabzimwebzire ndipo adasocera acimbatewera nkhani zakusaya phindu. ⁷ Iwo ambafuna kukhala adziwi wa Mtemo, napo ambabvesesa lini bzomwe iwo anirewa nee bzomwe ambalimbikira.

⁸ Dipo tin'dziwa kuti Mtemo ngwabwino, penui winango an'phatisa basa mwakulongosoka. ⁹ Tin'dziwa kuti Mtemo ulibe kuikidwa kuna wa wanthu wakulungama. Tsono udaikhidwa kwa wanthu wakuipa na wakumukira, wakusaya kubvera na wakuphonya, wakunyoza na wakulewa kuipa, wanthu wakupha baba na mai wawo na wanthu winango. ¹⁰ Kwa wanthu wa upombo, wakucita upombo na amuna andzawo, wakukugulisa anyagrinya, wakunama, wakulumbira mwakunama ndipombo na wentse wakupingiza cipfundziso cakucena. ¹¹ Cakupasidwa na Mulungu wakulemekezeka comwe Iye adandikoyesa.

Antenda Mulungu thangwe la ntsisi zace

¹² Ndiri kutenda Krixtu Jezu, Mbuya wathu omwe adandipasa mphambvu pakundiwona wakukhulupirika acindisankhula kuti ndimutumikire. ¹³ Ine kale ndikhambamulewa mafala ya ndewo, na kumulondalonda pambuyo, ndicimunyoza.

Mulungu adandicitira ntsisi thangwe ndikhacita mwakusaya kudziwa, na kusaya kubvuma kwangu. ¹⁴ Mbuya wathu adandikomera m'tima kwene-kwene acindipasambo cikhulupiriro na lufoi mwa Krixtu Jezu. ¹⁵ Iri ni fala lacadidi, lakufunika kuli tawira na m'tima wentsene. Krixtu Jezu adabwera pantsi pano kuti adzapulumuse wanthu wakuphonya. Ndipo mwa iwowa ine ndine wakuphonya kwene-kwene. ¹⁶ Ndipopa Mulungu adandicitira ntsisi kuti Krixtu Jezu alatize kudeka m'tima kwace kwentse.

Adandicita ninga cilatizo kwa wale omwe an'dzakhulupirira kuti atambire moyo wakusaya kumala. ¹⁷ Kwa Mambo wakukhala na kukhala, wakusaya kufa, wakusaya kuwoneka, omwe ndiye yekha Mulungu, kukhale ulemu na mbiri mpaka kuyenda-na-kuyenda. Amen.

Mafala yanango ya Paulo yakuyeluzza Timoti

¹⁸ Timoti, mwana wangu, ndiri kukukhulupilira kuti uwauze bzimwebzi mwakulingana na bzmwema mapolofita yakhadalewa kale bza iwe. Ukabziteweza un'menya nkondo yabwino, ¹⁹ Ucilimbika pacikhulupiriro na m'tima wakusaya kugaza. Winango adalamba kubvera. Na tenepo cikhulupiriro cawo cidadzongeka. ²⁰ Mwa omwewo ni Himeneu, winango Alexandre omwe ndawapereka kwa Sathani kuti wapfundzire kuleka kunyoza Mulungu.

2

Bza malangizo ya mipembo

¹ Pakuyamba ndili kukukumbira kuti ali yentse ambakumbire Mulungu na mpembo, ambakumbirire wanthu wentse na kutenda, ² awapemberembo azimambo na wentse omwe ali muutongi, kuti tikhale na moyo wa ufulu, mwa kulemekeza Mulungu pa bzentse. ³ Bzimwebzi n'bzabwino ndipo bzimbakondwelesa Mulungu, Mpulumusi wathu. ⁴ Iye ambafuna kuti wanthu wentse apulumuke ndipo afike pakudziwa cacadidi. ⁵ Alipo Mulungu m'bodzi, na muimikiri m'bodzi pakati pa Mulungu na wanthu, munthuyo Krixtu Jezu. ⁶ Iye adabzipereka

kuti alombole wanthu wentse. Ubu ni umboni budaperekedwa Panthawe yace. ⁷ Na tenepo adandiikha kuti ndikhale mpalidzi wace ndipombo mtumiki na wakupfunzisa wanthu wamudziko mafala ya cikhulupiriro cacadidi. Ndiri kulewa bzacadidi ndiri kunama lini nee.

⁸ Tsapano ndiri kufuna kuti amuna apembe pa mbuto ili yentse acikwiza manja yakucena, mwakusaya ukali ayai kupokana.

⁹ Ndiri kufuna pomwe kuti akazi wambabvale mwaulemu, na mwakufunikira, wabzidekese, tsono nee na tsihi lakucita kukonza mwakunyanya, penu na bzakudekesa bza minyala ya kobilu zifuira, penu misanga ayai na bzakubvala bza ntsengwa ikulu. ¹⁰ Tsono abzidekese na mabasa yabwino, ninga bzomwe bzimbafunika kucita akazi omwe ambati ambapemba Mulungu. ¹¹ Mkazi mbapfunze kacetecete, mwakubziceswa pa bzentse. ¹² Ndinibvumiza lini kuti mkazi apfunzise ayai atonge mwamuna. Tsono akhale cete. ¹³ Thangwe Adamu ndiye adayamba kulengedwa, patsogolo pace Eva. ¹⁴ Ndipo ni Adamu lini omwe adapupsiwa, tsono mkazi, ndiye adapupsiwa, aciphonya. ¹⁵ Tsono mkazi an'dzapulumusidwa nakubala, akalimbika mukikhulupiriro, na lufoi, mukucena m'tima na khalidwe la bwino.

3

Bza atsogoleri mugereja

¹ Iri ni fala la cadidi: Penu munthu an'funa kukhala mutsogoleri wa Gereja, wafuna basa labwino. ² Wakutsogolera Gereja aleke kukhala

munthu wakusaya kuyeluzika, wa mkazi m'bodzi, wakubziphata, wanzeru, waulemu, wakutambira bwino alendo, wakukwanisa kupfunzisa. ³ Aleke kukhala muledzeri, wandewo, tsono wakupfatsa, wakusaya makani na wanthu, na kusaya kuikha m'tima pa kobiri. ⁴ Akhale wakutsogolera bwino banja lace, na wana wakumbvera na cirungamo centse. ⁵ Penu iye an'dziwa lini kutsogolera bwino banja lace, kodi angakhongobze tani Gereja la Mulungu? ⁶ Aleke kukhala munthu wakutendeuka tsampanopa, kugopa kuti angabzikuze acipasidwa nyathwa ninga Dyabu. ⁷ Ndipombo akhale munthu wa kupasidwa umboni bwa bwino na wa mdziko, kuti aleke kunyazidwa acigwa mdiwa la Dyabu.

Bza atumiki wa Gereja

⁸ Cibodzi-bodzimbo na atumiki wa gereja: Akhale wacilungamo, waleke kukhala akhutubwi, waleke kukhala wakufuna vinyu kwene-kwene, wakusaya kuikha m'tima pa kobiri ayai pindu mwa mzemzelesa bzintu ⁹ acikoya cintsintsi ca cikhlupiliro mwakusaya manyazi. ¹⁰ Iwombo cakuyamba ayezedwe, patsogolo pace, penu alibe thangwe atumikire. ¹¹ Cibodzi-bodzi azimai wakutumikira akhale wakulungama, wakusaya kufudza, wakubziphata, na wakukhulupirika pa bzentse. ¹² Atumiki wa Gereja akhale wa mkazi m'bodzi. Wakutsogolera bwino wana wawo, na mabanja yawo. ¹³ Na tenepo omwe an'dzatumikira bwino, an'dzabzitengera mbiri yabwino na kulimba

m'tima pakulewa bza cikhulupiriro mwa Krixtu Jezu.

Cithumbudzulo ca cadidi

¹⁴ Ndili kukunembera bzimwebzi, na cidikiro ca kudzafika kuna iwe tsapanopa. ¹⁵ Tsono ndikacedwa ndin'funa udziwe, kuti angakhale tani mnyumba ya Mulungu, yomwe ni Gereja ya Mulungu wamoyo, mphanda ya kujimbikira kwa cacadidi. ¹⁶ Cadidi, cinsintsi ca cirungamo ni cikulu:

Iye adawonekera mwa thupi,
 adawonedwa wakulungama na Mzimu,
 adawonedwa na Zianju, wakunja wentse,
 adalarikidwa kwa wanthu,
 adakhulupiridwa pa dziko lentse la pantsi,
 adatambiridwa mu mbiri.

4

Apfundzisi wakupumpsa

¹ Mzimu Wakucena alikulewa padeca kuti pa ntsiku zakumaliza wanthu anango an'dzasiya cikhulupiriro, acidzabvera mizimu yakupumpsa na bzakupfunzisa bzakucokera kwa mizimu yakuipa. ² Bzakupfunzisa bzimwebzo nbzakucokera kwa wanthu wa ciphamaso na wakunama, wakuleka khonko. ³ Iwo ambaletsa malowozi, acimbawauza kuleka bzakudya bzomwe Mulungu adalenga kuti wakukhulupirira na wakudziwa cacadidi, adye na kutenda Mulungu. ⁴ Pakuti ciricentse comwe Mulungu adalenga ncabwino, palibe comwe munthu anganyantsidwe naco, centse

citambiridwe na kutenda Mulungu, ⁵ pakuti cimbacenededwa na fala la Mulungu na mpembo.

Mtumiki wabwino wa Krixtu Jezu

⁶ Penu iwe uniwafotokozeru abale bzimwebzi, un'dzakhala mtumiki wabwino wa Krixtu Jezu, umbadzaleledwe na mafala ya cikhulupiriro na cipfunziso cabwino comwe uli kuteweza. ⁷ Tsono ucenkhe nkhani na bzinzano bzapezi, ndipo ubzilimbise kukhala na moyo unkomera Mulungu. ⁸ Sabwa kulimbisa thupi kunaphindu pang'ono, tsono moyo wakukomera Mulungu umbapasa phindu pa bzentse. Ndipo una cipiciro ca moyo uno na wakutsogolo. ⁹ Iri ni fala lacadidi ndipo lin'themera kulibvuma na m'tima wentse. ¹⁰ Ndipopa timbaphata basa na kumenya nkondo, thangwe cidikhiriro cathu ciri kwa Mulungu wamoyo, omwe ni Mpulumusi wa wanthu wentse, makamaka kwa wale wakukhulupirira Krixtu.

¹¹ Wauze bzimwebzi ndipo uwapfunzise. ¹² Munthu aleke kukunyoza pakukuona kuti ndiwe tswaka, tsono ukhale cilatizo kwa wakulungama wentse pa mafala, makhalidwe, lufoi, cikhulupiriro na kubzicenesa. ¹³ Ndikanati kufika, ubzipereke pa kulewenga manembo, ucifotokoza na kupfunzisa. ¹⁴ Leka kusiya mphatso, yomwe udatambira kucokera m'mafala yaciprofitu, pomwe akulu wa Gereja adakuikha manja pamsolo. ¹⁵ Umbacite bzimwebzi mwa kubzipereka, kuti kukura kwako kuwoneke na wentse. ¹⁶ Bzisamale iwe wekha, na bzakupfunzisa bzako. Pitiriza na

kucita bzobzo, thangwe pakucita bzimwebzi un'dzabzipulumusa iwe wekha, napombo omwe ambabva mafala yako.

5

Malangizo ya azibusa kwa wanthu wentse

¹ Munthu mkulu leka kumutsimula mwa ukali, tsono umucenjeze ninga baba wako. Amuna acilumbwana uwaphate ninga abale wako. ² Azimai acikulire uwaphate ninga amai wako, ndipo ncembere uziphate ninga mfumakazi zako, mwa cirungamo.

³ Uwacitire ulemo azimai omwe mba amansiwa ana nthamu. ⁴ Penu mansiwa ana wana ayai azukulu, watome kupfunza kucita ubwino pa banja lawo, kuti abwezere makolo yawo bzomwe adatambira kuna iwo. Sabwa bzimwebzi bzimbakomera Mulungu.

⁵ Omwe ni mansiwa ana nthamu, wakusaya winango ali-yentse wakumuthandiza, waikha cidikhiriro cace pa Mulungu, ndipo ambapemba kwakusaya kulekeza masikati na usiku kuti Mulungu amuthandize. ⁶ Tsono mansiwa omwe ambakondwera na bzapantsi pano, umweyo napo akana moyo wafa kale. ⁷ Umbawauze bzimwebzi, kuti akhale wakusaya thangwe. ⁸ Penu winango an'thandiza lini abale wace, makamaka wa m'banja mwace, omweyo walamba cikhulupiriro, ndipo ngwakuipa kuposa munthu wa mdziko.

⁹ Mkazi omwe akanati kukwanisa magole makumi matanthatu (60). Aleke kunembedwa mu bungwe la amansiwa, Akhale omwe

akhadalowodwa na mwamuna m'bodzi yekha¹⁰ ndipo wakucitiridwa umboni wa mabasa ya bwino, penu akhambalera wana, akhambatambira alendo, akhambasambika minyendo ya wanthu wa Mulungu, akhambathandiza wamabvuto, ayai adacita mabasa yentse yabwino.

¹¹ Tsono leka kunemba azimai wa magole pang'ono. Sabwa kusirira kwawo kukayamba ambadzasiya Krixtu, acifuna kulowodwa.

¹² Iwo ambabzibweresera nyathwa, thangwe la kusaya kukoya fala lawo lakuyamba. ¹³ Kuposa bzimwebzi, ambadzazelewera kukhala atofu, acifamba nyumba na nyumba, utofu lini bokha basi napombo magunkha acipitira bzawene na kumbalewa-lewa bzapezi. ¹⁴ Na tenepo ndiri kufuna kuti amansiwa wa magore pang'ono alowodwe, ambale wana, ambanyang'anire bwino nyumba zawo, kuti aleke kupasa mpata nyamadulanthaka wakutilewa kuipa. ¹⁵ Nakuti anango adapambuka acitewera Sathani.

¹⁶ Penu krixtau wacikazi ana amansiwa pa banja pace, ambawathandize, aleke kupasa mtolo Gereja kuti iyo ikwanise kuthandiza amansiwa ana nthamu.

¹⁷ Akulu wa Gereja wakutsogolera bwino, mbawalemekezedwe kwene-kwene, makamaka wakuphata basa la kufokotoza mafala ya Mulungu na kupfunzisa. ¹⁸ Sabwa Manemba yali kuti: “Leka kuimanga mulomo ng'ombe yomwe iri kupura tirigu”, ndipombo “Wakuphata basa ngwakufunika malipiro yace”. ¹⁹ Leka kutawira kupasidwa mulandu kwa mkulu wa

gereja, pokhapokha penu pana mboni ziwiri ayai zitatu. ²⁰ Kwa omwe an'pitoriza kuphonya umbawatsimure patsolo pa wentse, kuti winango acite mantha. ²¹ Pamaso pa Mulungu, pamaso pa Krixtu Jezu, na pamaso pa anju zentse zakusakhulidwa, ndirikukuuza cadidi kuti uteweze malango yamweya mwakusaya kuponderera nee cita tsonkho. ²² Leka kuikha manja kwa aliyentse mwa kamkulumize, kuti uleka kubverana nawo pa kuphonya kwawo. Iwe ubzikoye mwa kulungama.

²³ Leka kumwa madzi yokha. Mwayambo vinyu pang'ono, thangwe la kuwawidwa mcipfu na kupitoriza kudwala kwako.

²⁴ Kuphonya kwa wanthu anango kumbawonekeratu padeca akanati kukhala pa mphala, anango kuphonya kwawo ambayamba kudziwika pakulewa-lewa mulandu.

²⁵ Bzibodzi-bodzimbo makhalidwe yabwino yambawonekera padeca, napombo yomwe yapadeca lini yangabisike lini.

6

¹ Ndipo wale omwe mba anyagrinya ambacitire bwino na ulemu bwentse kwa mbuya wawo, kuti dzina la Mulungu na mapfunziso yathu bzileke kunyozedwa. ² Omwe ana azimbuya wawo akrixtau, aleke kuwanyoza pakuona kuti ni abale. Tsono awatumikire bwino, thangwe iwo ndiwo ana phindu, ni akrixtau ndipo mbakufunika.

Apfunzisi wakunama na cuma caico

Uwaphunzisa na kuwuzza bzimwebzi. ³ Penu winango anpfungzisa bzinango bzakusiyana na bzobzi, ayai anbvuma lini fala lakucena la Mbuya wathu Jezu Krixtu, na cipfungziso camwe ni malingana cirungamo. ⁴ Munthu watenepa ni wakubzikuza ndipo an'dziwa lini. Tsono gwakundokufuna kucita makani na upoka pa mafala, yomwe yambadzabweresa njiru, kusayakubvana, kusinjirirana, kukumbukirana bza kuipa, ⁵ Wanthu wamakani yakusaya kumala na nzeru zakuponyeka ndipo wakusaya kudziwa cadidi, wambakumbuka kuti cirungamo ni njira yakunyanganyira cuma.

⁶ Tsono cirungamo na kukodwera ni pindu likulu malinga munthu akakwanilidwa na bzo mwe anabzo. ⁷ Sabwa Tiribe kubweresa cinthu pa dziko lino la pantsi, ndipo tingacoke lini na cinthu. ⁸ Penu tina cakudya na bza kubvala, tikwanilidwe na bzo mwe. ⁹ Tsono omwe anfunza kudala, ambagwa mukupupsidwa, ndipo mu gango la kusirira bzinji bza kupusa na bza kudzonga, bzo mwe bza mbataisa wanthu ndipo acidzongeka. ¹⁰ Sabwa kufunisisa kobiri ni njira ya bza kuipa bzentse. Ndipo wantu winango na kusirira komweko adataya cihulpiriro acigwa mumasautso.

Nkhondo yabwino ya cikhulupiriro

¹¹ Tsono iwe, munthu wa Mulungu, cenkha bzimwebzi, Ucite cirungamo, makhalidwe yakukomera Mulungu, ukhale wa kukhulupirika, wa lufoi, wa kulekerera na wa cifundo. ¹² Menya nkhondo yabwino ya cikhulupiriro. Ndipo ukatambire moyo wakusaya kumala, omwe

udacemeredwera, ndipo udatawira bwino cikhulupiriro cako patsogolo pa mboni zizinji.

¹³ Ndirikukuuza patsogolo pa Mulungu omwe ambapasa moyo kwa bzinhtu bzentse, napombo pa Krixtu Jezu, omwe adapereka umboni wabwino patsogolo pa Ponsio Pirato. ¹⁴ Ukoye mitemo imweyi mwakusaya cakuphonya penu cakutsimulidwa, mpaka kubwera kwa Mbuya wathu Jezu Krixtu. ¹⁵ Omwe Panthawe yace an'dzaonesa wakusimbidwa wace.

Wamphambvu m'bonzi ekha,

Mambo wa aizimambo

ndipo Mbuya wa azimbuya.

¹⁶ Omwe ni yekha basi, wakusaya kufa

ndipo ambakhala paceza cakusaya kufikika,

omwe palibe munthu ali yentse adamuwona napo angamuone.

Kwa Iye kukhale ulemo na mphambvu mpaka kuyenda-na-kuyenda. Amen.

Anyakudala wa dziko lino la pantsi

¹⁷ Uza anyakudala wa dziko lino kuti aleke kusamwa ayai kudikirira pa cuma comwe ni ca nthawe ing'ono ng'ono. Tsono mwa Mulungu omwe ambatipasa bzentse kuti bzikodwerese. ¹⁸ Uwauze kuti ambacite bzabwino, ambadale pa mabasa yabwino, yaulere, ambagawane mwa bwino ndipo ambabverane. ¹⁹ Na tenepo an'dzabzigwezekera cuma cabwino na cakustogolo, kuti adzatambire moyo wakusaya kumala.

Mafala yakumalizira

²⁰ Iwe Timoti, ukoye bwino bzomwe adakukoyesa. Uchenkhe nkhani zakusaya basa, zakunyoza Mulungu, ndipombo makani, yomwe wanthu wambakumbuka kuti ni nzeru zakudziwa bzinthu. ²¹ Wanthu winango na kutawira nzeru zatenepa, adasocera acitaya cikhulupiriro cawo. Mulungu akukomererini m'tima.

Nyungwe
Portions of the Holy Bible in the Nyungwe Language of
Mozambique

copyright © 1897, 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nyungwe

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

O utilizador pode copiar e distribuir a obra.

You may copy and distribute the work.

All rights reserved.

2023-09-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 13 Dec 2023

1bad52f1-9cdd-5cdf-8d76-bb7e5972811f